

מסורת הש"ס

(א) לקמן כח. וזכר
(ב) ויבדוקו ערך
בספר; ארמז חזקוני וכן
לקמן לב; ויבא
ורמז'א שאלות פירש
אמר וישאול לך יחזק
אמר חזקוני עשהו ביטור
(ג) ויבא א לקמן לב ע"ש
(ד) אזה וזה נדה כד.
(ה) מתורו (י"א); כ"א
(ז"א); אכלת פ"א משנה
(ו) א' ויבא חזקוני ויבא
(ח) ויבא חזקוני (ט) כ"א
עספ; ענין
(א) א' ויבא חזקוני ויבא
וזכר פ"א ד"א ויבא חזקוני
(ב) כ"א ויבא חזקוני ע"י
מדיח

תורה אור השלם

1. אָדֹנָי חֲנִיאל דִּי שְׁמָה
בִּלְטַסְאָצֵר אִישׁוֹתוֹמָם
בִּשְׁעָה חֲדָה וְרַעֲיָנִי
יְבַלְהֵנָה עֵנָה מִלֵּבָא
וְאָמַר בִּלְטַסְאָצֵר חֲלָמָא
וּפְשִׁירָא אֵל יְבַהֲלֵךְ עֵנָה
בִּלְטַסְאָצֵר וְאָמַר מֶרִי
חֲלָמָא לִשְׁלָךְ תְּפִשָּׁה
לְעָרְךָ; דִּנְיָא ד' טו
2. וְיָדִי חֲבִיבִיךָ אַת
אֶרֶץ הָאֱלֹהִים וְיָפֵל מַעַל
הַכְסָא אֲחֵרִיתָּהּ צַעַד ד'
הַשַּׁעַר וְתִשְׁכַּר מִפְּרִקְתָּ
יִמְלֵת ב' וְקֹן הָאִישׁ וְכֹכֵד
וְהוּא שֶׁפֶט שֶׁנֶּאֱמַר
אֲרַבְעִים עָנָה;

שמואל א ד ית

3. וְאֵת הַשֶּׁנִּי יַעֲשֶׂה עֲלֶיהָ
בְּמִשְׁפָּט וּבְכָפָר עָלָיו הַכֹּהֵן
מִחֲטָאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא
וְנִסְלַח לוֹ: וַיִּקְרָא ה' י

גליון הש"ס

גב' או רוב שנים. עיין
לקמן דף קכג ע"ב וכתוס'
שם ד"ה עולת:

הגהות הב"ח

(א) תד"ה כי וכו' ולא
גרסינן ר' אסי:

מוסף רצ"י

חוצה שררה. מוט
השלה (בתנ"ך: שח).
ומפרקת. כחם
בלא רוב בשר.
מקפץ סניב, דלמריק
נעברו מפרקת ורוב נער
עמה נעלה ומועלה
ואסלו מפרקת, ילנך א
יהו חוקר רוב נער קוטס
היטון ילנך אמה אמה
מסינא כח מליק, וסנא
הלה נחש מעינן יח (שם)
קירו יצ"ר (קמח, כח).
כדג מוטנא באחל. מ
ואצ"י חמפר (פמח)
שחא יגיסטרא
נבלה. שחא
(קמח 37). גיטל הירך
ורחל שלה. אצ"י
כח עינין חיל מועלה
ננלה, דנמה ירל ולא
כח (חמח 15). כדוב
הלואה. אצ"י חמפר
אומה מפרקת החמיה
ואצ"י שחן נח חיות
(ענין 17).

הכל שוחטין פרק ראשון חולין

כא.

עין משפט
נר מצוה

קנ א ב מיי פ"ו מהל'
מעשה קרבות הלכה
כג [ופ"ו הל' ו']:
קנא ג ד ה מיי פ"א
מהל' טומאת מת
הלט"ו [וברב אלפס עוד
בהל' טומאה דף סה]
[טוש"ע י"ד סימן שע
סעיף א']:

קנב ו ז מיי' פ"ג מהל'
שחיטה הלי"ט ופ"ב
מהל' אבות הטומאה הלכה
א:

קנג ח מיי פ"ג מהל' שחיתה הל' יט:
קנד ט י מיי פ"ד מהל' חצות העומאה
הל"ד:

קנה ב מיי פט"ז מהל'
מע"ק הל' טו ופ"ב
מהל' חגיגה הל"ח:

לעזי רש"י

קיבדור"א [קיבדור"א].
חור, חלל.

שיטה מקובצת

[illegible]

רבינו גרשום

אבל מיעוט סימנון אינ' ידוע
 ויכול מכביב שישונו ישנו
 בכלל חשיטה ששטחיה
 ככלל הברלה: מ'מ קשיא.
 וזו מהה עומד ומולק.
 עשאה גטסרא דמגבה
 סביף אספקיה מגבה
 (מעי) [נבלה] וחתכה
 כ'פ צלעותיה דחשובה
 כמחה מהה: חתה: חתן
 שיהם הותוו ראשיהם
 שרצים טמאים דחשובין
 כמחיים: הברלות עתה
 לרבוך ולא פליגיהו. כלומר
 שנים משמ: או דלמא
 הברלות עולת העוף
 כ'ל אלעזר ב' שנים
 ופליגיהו דהוא אמר דרוב
 שנים: חלק הכתוב כי
 תחאת עולת העוף
 וכו' כלומר וכשואה א'
 וחוקריה בעלת חזקו חלק
 הכתוב וכו'.

ב' סליק'ר וירא אשכחיה דרבי אמי דקאמר להא שמעתא. פירש דועירי. ורבי אמי גרסי' ולא גרסי' (א) חקי דרבי חקי הוא לאמר לקמן גבי הומזו ראשיהן דהיינו כהדלת עולת העוף: **הותו ראשיהן**. גבי בהמה חיה ועוף מיתניא במסכת האלות ולא גבי שטרים כדפירש בקונטרס: **ס' הותו** ממש. נראה דפליגי אועירי לעיל דסגי ליה

במפרקת ורוב צער לחוד:
בשהוא אומר והקריבו חילק
הכתוב ב' פירוש
להקריב הצלה בעולם העוף וא"ת
לכפרק קדשי קדשים (ומהו דף סה)
דריש ליה למיתלא אחריני דקאמר לפי
שנאמר מן המורים או מן בני היונה
יכול לא יפחות מנ' פרידים ת"ל
והקריבו וי"ל דהכא מדקמך והקריבו
למלק דרשין דחלוקה מליקט עולת
העוף ממליקט טמאת עוף לענין
הדלה: **במשפט** טמאת בהמה.
הקשה בקוטרס למה ליה להאי
מלא למימר כמשפט טמאת דהמה
ליתקין דתקין טמאת דהמה

מִינֵה דְבָרָה מִן הַחוּלִין וְכוּלָּהּ אֵינָהּ
בֶּה וְחוּלִין דְּהוֹקִירָבִי וְלִמְלִיתֵיהּ
אֲחָא דְקֻאֲמֵר חִלּוּקָה עוֹלָה מִחֻטָּאת
לַעֲנִין הַדְּלָה דְקֻאֲמֵר אִרְצֵי יִשְׁמַעֲלָא
וְרִ"א צִרְ"ט וְתִרְצִי דְחֻטָּאת הָעוֹף
לֹא כְמִיב בֶּה חוּלִין בְּדִידָא אֲלֵא
בְּזִמְנָה כְּמִיב דְלִקְמֵן וְזִהִיקְשָׁא יִלְיָ
מִדְּאִיקְרִי חֻטָּאת וְדָבָר הַלְמַד בְּזִיקְשָׁא
אִינוּ חוּר וּמְלַמַּד בְּזִיקְשָׁא גַּבִּי דְקֻשִׁים
וְהוֹדִין עוֹר לְמַדְדִּי חֻטָּאת כְּמִשְׁפַּט
וְלֹא כְּכּוּז בְּדִידָא דֵּהָא כְּאֶשֶׁר יוֹרֵם
וְכֵן יַעֲשֶׂה לְפָר כְּאֶשֶׁר עָשָׂה לְפָר
הַחֻטָּאת חֲשִׁיב לִיָּה הִיקֵּשׁ פִּרְקָא אֲחִירוֹ
מִקּוּמֵן (וְזִמְנִים דְּף מַטְי:) וְקֻשְׁיָא לְפִירִישׁוֹ
דְּאִ"כ מִחֻטָּאת בְּזִמְנָה גּוֹפִיָּה הִיכִי
יִלְיָ אֵף כְּמַשְׁפַּט חֻטָּאת בְּזִמְנָה
דְּקֻאֲמֵר ע"כ לֹא אֲפֻרָּה שֶׁל אֲהֲרֹן קִבְּלָהּ
דִּמָּה עֵינֵינוּ לִכְלֹן אֲלֵא אֲחֻטָּאת בְּזִמְנָה
לְעֵיל קֻאִי כְּדִפְרִישׁ בְּקוּטֵרֶס שֶׁהִי
עוֹלָה וְזֹ בָּהּ חֲלִיפִים לֵה וְחֻטָּאת
בְּזִמְנָה מִפְּרֹשֶׁת שֶׁל אֲהֲרֹן יִלְיָ מִדְּאִיקְרִי
חֻטָּאת וְהִיטֵּו נִמִּי לְמַד מִן הַלְמַד
וְאֲמַחֵי חֲשִׁיב חֻטָּאת הָעוֹף לְמַד בְּזִיקְשָׁא
יּוֹתֵר מִן בְּזִמְנָה וְעוֹד דְּבִצ"פ דְּבִידָּהּ
(דְּף ט:) דִּישׁ יּוֹקֵרֵב זֶה הָעוֹלָה הָעוֹלָה
וְיַעֲשֶׂה כְּמַשְׁפַּט לִימֹד עַל עוֹלָת חוֹבָה
שְׁטַעוֹנָה סְמִיכָה כְּעוֹלָת נִדְבָּה וְהִשְׁתָּא
לִי"ל כְּמַשְׁפַּט תִּפְסוּק לִיָּה מִדְּאִיקְרִי
עוֹלָה וְעוֹד דְּבִצ"פ קְדָזְמִים (דְּף ט:)
לֹא יִלְפִינָן חֻטָּאת נִזִּיר מִחֻטָּאת חֲלֹב
וְלֹא גִמְרִי מִמִּדְּדִי מִדְּאִיקְרִי חֻטָּאת
כִּיּוֹן דְּאִיכָּא לִמְיַכְּרוּ וְהִ"ט חֻטָּאת הָעוֹף
הִיכִי יִלְיָ מִפְּרֹשֶׁת שֶׁל אֲהֲרֹן דְּלִיכָּא
לְמִיפְרֹד שְׁכֵן טַעוֹנָה כְּלִי בְּשִׁטָּה

וד' מתנות על ד' קרנות ושכן כפרתו מרובה ונכנס דמה לפני
ולפנים דהכי פריך פרק קמא דשבועות (דף ט.) וע"כ דחטאת בהמה
גופיה היכי ילפינן מפרו של אהרן דאי במה מצונו איכא למיפריך
שכן כפרתו מרובה ונכנס דמה לפני ולפנים כדפרישית ואי מהיקשא
דזאת התורה מהתם נמי תיפוק ליה עולת העוף וז"ל כמשפט ט' ונראה
לפרש דמיתורא דאשרי דגבי פרו של אהרן לא הוה זריץ למכתב
אלא פרו החטאת אלא כיון דאין פרו מן החטאת ומו לא דפרו של
אברהם ידעינן שפיר דאינו בא אלל מן החולין כיון דנשרף מידי דהוה
אעולות דאין באין אלל מן החולין כדאמרין בסיפרי בפרשת ראה
משום דמעשר טעון אכילה ועולה אינה נאכלת אלל כתיב (ויקרא ט)
ואל מל מעשר ומהו קשה ל"ל כמשפט לענין חולין בעולת העוף
ולחלק אף לענין חולין וא"כ מאי פריך לקמן (דף כג.) במזוס וזו
ההתורה לעולה וזמאשע כל עולה אפילו עולת העוף וא"כ כי היכי
ד עוף נדבה אמאי לא ילפינן נמי בפ"ב דביצה (דף כ.) עולת חובה

מ"מ קשיא. ובי מטה עומד ומולק: **בלא רוב.** רוחב הכשר של
ממפרקת דלמתי לאו מטה היא דהא זעירי מפרקת ורובו כשר קאמר [כ]:
לנאה שמעסא. דזעירי: **א"ל.** הואיל ומטה חשוב כל מליקות דלמנר
ורחמנא דבעי לתחור סימנים ובי מטה עומד ומולק: **אשסומס.** שחק
והיה מרחק מן המלך ויהי: **שסאת**
העוף כחיי ולא יידול גבי שמיעה
הקול בזיקרא [ו] הילכך כחד סימן סגי
לדעוף הכשרו כסימן אחד: **ורובו כשר**
עמא. לאחר מליקת הסימן: **וצעולה.**
דבעי כדלה דלנקמן [ע"ג] שנים או רוב
שנים: פלוגתא דר' אלעזר בר ר"ש
ורבנן לקמן בשמעתין [ע"ג]: **האמר רוב**
שנים. דקאן ולא יותר דאקמי לקמן
[דף עב. כג.] דבעינן שיהא ארוכה בראש
ובגוף כשהוא מזה: **שדומים לשנים.**

דלכתחלה צענין שיחתוך רוב להדיא
 שיהא נראה לעינים שהוא רוב או רוב
 שנים ואפי' רוב מזומנס: **נשברה**
מפרקת. בחדס: וא"ס. הא עלי
 מפרקת בלא רוב נשר היה וקרי ליה
 ממת ומשבר מפרקתו וימת: **מטמא**
בזהל. ואפי' מפרקס: **עשהה**
גיסטרה. שחתכה לרחצה או בזהרה
 כולו או בשדרה עד החלל. כל דבר
 ההחוק לשנים קרי גיסטרה: **ניטל**
הידר. ממקום חציורו בצוקא דאטמא:
והחלל שלה. כלומר לא שניטל העגס
 עס קאת בשער הפנימי וגשאר נשר
 העליין והעור עד חצי הידן או
 פלישיתו ותופה את המכה דהתם
 טרפה הוא דהויא כדתנן (לקמן דף עו.)
 בזהמה שנחתכו רגליה דהיינו האחרונים
 מן הארכובה ולמעלה טרפה אבל
 כשניטל כל השער עד שנראית גופה
 של מקום החתך כעין חלל קיצדורא'
 צלעו': **נבלה.** ואפי' בחייה מטמאה:
כל שרבוזה וגוראים חסרה. דרך
 ההבמה לרבוץ על ידיה ומתכסת
 ידיה כדביצתה ואס נראית חסרונה
 כשהיא רבוזה: **הוספו ראשיין.**
 בשמנה שנים קמייירי בסדר טהרות:
טמאים. דכיון דעשיין גיסטרה
 אע"פ שלא הוצדלו לגמרי כדמפרש
 ואזיל הרי הם כמתים: **נוגז הלטאה**
שמפרקסת. כלומר דלע"פ שמפרקסת
 ואין זה לויט שהיה נגז הלטאה חותך
 ארואתה חותה והוא מפרקסת חיותה
 הזנב מפרקס: **כהדלת עולם העוף**
לרצנן. דצעו כל הסימנין: **ולא**
פליגיתו. את ור"ל דהיינו נמי הומו
 ממש: **אינא דאמרי.** דבהדיא אמר
 רב אסי למילתיה כהדלת רבי
 אלעזר בר"ם ולא צעי רבי ירמיה
 מייניה: **ואס השני וגו'.** צולת
 העוף של חובה כתיב גבי שמינת
 הקול כשהוא מביא צלות. צפרשה

עליונה כשהוא מציא בעשירות דיבר בחטאת בהמה: **כמשפט**
משמע שקצוב המשפט במקום אחר ואהיכא קאי אחטאת בהמה
לדעיל קאי שהרי עולה זו צאה חליפין לה הלכך לה אקשה וילין מיניה
כדמפרש לקמיה דאניה צאה אלא מן החולין כו': או אינו **אלא כמשפט**
העוף. שלא מיטען הבעלה במליקתה דרכתי (ויקרא ה)
בבחיטאת העוף ממול עפרו ולא ידלי: **כשהוא אומר והקריבו**. בעולת העוף
של נדבה בויקרא והקריבו הכהן אל המזבח ומלך את ראשו וגומר^א מדלא
כתיב ^ההקריבו אלא והקריבו משמע חלוקה הקרבתו של זה מהקרבת
אחרים גילה כך הכתוב שלא תלמד מליקת עולה ממליקת טמאת:
אלא

ההטעות אשר לו ללמד על כל חטאת אפילו על חטאת העוף שהיא מנתיקת לי מדרשא דסיפרי דהא אינה נאכלת וי"ל דס"ד דלמא והקריבו ונפקא דלמא הייתי מחלק מוהקריבו וי"ל דביום אותו כמיב על זאב דילמא הכא הבדלה בעולת העוף חובה מוהקריבו א"ע דכמיב בעי